

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda yer alan soruların Sağlık Bakanı Prof. Dr. Kemal MEMİŞOĞLU tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 21.09.2026

ALİ GÖKÇEK

İstanbul Milletvekili

Kamuoyunda “topuk kanı” olarak bilinen ve bebeğin doğduğu ilk anda ve doğumunun 10. Günü itibariyle yapılan tarama testleri, sağladığı erken tanı ve tedavi sayesinde yenidoğan bebeklerin sağlıklı bir gelecek yaşamaları için son derece önemlidir. Yenidoğan tarama programları, tüm dünyada halk sağlığı programları içerisinde çok önemli yeri olan koruyucu sağlık hizmetleri arasındadır. Amacı, nadir görülen ancak bebeğin bedensel ve zihinsel gelişimini bozarak, yaşam kalitesini etkileyen bazı hastalıkların belirti ve bulguları ortaya çıkmadan tanısının konulması ve tedavisinin başlanmasıdır. Ülkemizde yenidoğan döneminde, 1987 yılında fenilketonüri, 2006 yılında hipotiroidi, 2009 yılında biotinidaz eksikliği ve 2015 yılında da kistik fibrozis (KF) tarama programı uygulanmaya başlanmıştır. Fenilketonüri taraması için bebeğin en az kırk sekiz saat beslenmiş olması gerekir. Ancak mümkün olduğunca çok sayıda bebeğe ulaşabilmek için sağlık kurumlarında doğan bebeklerin sağlık kurumunu terk ettiği son anda kan örneği alınmakta, yeterince beslenmeden kan örneği alınmışsa ilk hafta içinde en yakın sağlık merkezine başvurarak yeni kan örneği verilmektedir. İlgili hastalıkların erken tanısı, tedaviye erken başlanmasına imkan tanımaktadır. Ancak son yıllarda aileler arasında topuk kanı alınmasına izin vermeme yönünde bir eğilim gözlenmektedir. Bu çerçevede;

1. Son 5 yılda yenidoğan bebeği için “topuk kanı” olarak bilinen tarama testlerinin yapılmasına izin vermeyen aile sayısı kaçtır? Bu sayının yıllara göre dağılımı nasıldır?